# Belgičtí ovčáci na Mistrovství světa

Nedávno proběhlé Mistrovství světa v agility ve Finsku bylo ve znamení drtivé převahy border collií co do počtu. Nejenom že tvořily většinu startovního pole kategorie Large (130 ze 157), ale, překvapivě, byly i druhým nejpočetnějším plemenem v kategorii Medium (6 ze 103). Belgičtí ovčáci zaznamenávají ústup ze slávy a jejich počty klesají, letos závodil jeden groenendael, osm malinoisů a pět tervuerenů. Jestli je odklon závodníků od jiných plemen než jsou border collie způsobený pouze módou, nebo jsou borderky skutečně nejvhodnější pro agility, to je otázka na dlouhou a bouřlivou diskusi. Vzhledem k tomu, že mám groenendaela, je asi jasné, jaký mám na věc názor. Povzbuzující je, že i přesto se jeden z belgičáků dokázal prosadit. Na druhém místě v soutěži jednotlivců skončil malinois Kiragardens Maximum Cirkus norského závodníka Jan Egil Eide.

Pokusila jsem se najít na internetu výsledky a přehledy z některých minulých mistrovství světa, srovnat je s tím letošním, a podívat se, kteří belgičáci se zapsali do historie. Bohužel kompletní výsledky všech těchto akcí nejsou nikde přehledně uložené, podívat se můžete alespoň na přehled medailových umístění. Mistrovství světa se koná od roku 1996, předtím, od roku 1992 to bylo pouze Mistrovství Evropy. V roce 1992 to na stupních vítězů vypadalo pro belgičáky velice nadějně, protože první skončil tervueren, druhý taky tervueren a třetí groenendael. Česká reprezentace se Mistrovství Evropy zúčastnila poprvé v roce 1993, Mistrovství světa se zúčastňuje pravidelně každý rok. V roce 1994 a 1995 byl součástí týmu groenendael Donar z Černé Hlásky Michala Žehana, v roce 1996 a 2002 tervueren Carby Bonatom Jitky Novotné a Bain Alké s Antonínem Grygarem, v roce 1997 a 1998 Bain Alké závodící s Kateřinou Opavovou a Axa ze soutoku Sázavy s Martinem Nehybou. Významnou postavou v české reprezentaci posledních let jsou Jitka Novotná (Carby Bonatom, Aktij Novterpod) a Martina Klimešová (Arália Novterpod).

## Rok 1998 - Maribor, Slovinsko

Prvního mistrovství, ze kterého jsem našla výsledky a statistiky, jsem se také osobně zúčastnila jako divák. Parkury jsou z dnešního pohledu velice snadné, ale tenkrát pro nás byly některé prvky úplnou novinkou. Za těch deset let urazilo agility velký kus cesty. Nejenom parkury jsou jiné, ale i velikostní kategorie psů - dříve byly jen dvě, dnes jsou tři. Belgičáci jsou stále v té největší.

V tehdejší kategorii Standard (nebo maxi, dnešní large) startovalo 111 psů. I tenkrát bylo nejvíc border collií, 36. Belgičáků bylo dohromady 28, z toho 13 tervuerenů, 9 malinoisů, 5 groenendaelů a jeden laekenois. Za Česko startovali dva malinois - Bain Alké s Kateřinou Opavovou, ten skončil v konečném součtu na 16 místě, a Axa ze Soutoku Sázavy s Martinem Nehybou, ti skončili na 68 místě. Mistrem světa se stala tervuerenka Inka du Chateau Royal, psovod Claude Singy za Švýcarska. Laekenois Faisa vom Albisblick se Švýcarem Cadio Pericin (nebo to byla fena a žena?) skončili na výborném šestém místě. Nebylo to jejich první mistrovství, účastnili se i v roce 1996 a v roce 1997 byli dokonce členy vítězného švýcarského družstva. V soutěži družstev v Mariboru v roce 1998 vyhrála Francie - tervueren, malinois, beauceron, husky, z dnešního pohledu opravdu pro vrcholovou soutěž netypické složení. Tenkrát jsem si nemyslela, že border collie budou mít časem takovou početní převahu. Zdálo se nám, že agility je pestrý sport pro spoustu různých psích ras, závodilo se s belgičáky, dobrmany, platným členem francouzského družstva byl husky a beauceuron.

## Rok 1999 - Dortmund, Německo

Výsledky tohoto mistrovství na internetu nemůžu najít, ale protože jsem tam tenkrát také osobně byla, tentokrát závodit s přerostlou šeltií v kategorii Standard (maxi, dnes large, v tomto roce byly stále jen dvě kategorie), tak mám výsledky doma v šuplíku. V kategorii standard bylo v katalogu zapsáno 131 psů, někteří se zúčastnili jen soutěže družstev, někteří byli jen náhradníci. Z toho bylo 56 border collií, 14 tervuerenů, 10 malinoisů, 6 groenendaelů, laekenois nestartoval. Česko v tomto roce nereprezentoval žádný belgický ovčák. Parkury byly opět velmi jednoduché, většinou rovinky a obloučky, za vrchol obtížnosti byl považovaný krkolomný náběh do slalomu v jumpingu, který by dneska nikoho nepřekvapil ani v kategorii A2, prostě nic těžkého. Zrovna na tomto jumpingu zazářila groenendaelka Unja D'Aljepalo belgického závodníka Guy Blancke, povedlo se jim vyhrát. V součtu pak byli druzí a byl to jejich životní úspěch. Mistr světa z předchozího roku, Švýcar Claude Singy, tentokrát nezabodoval, protože pod jeho Inkou ujel špatně upevněný slalom a bylo z toho odmítnutí, které ho připravilo o naděje na medaili. Mistrem světa se stala Francouzka Christine Charpentier s border collií Loch Mac Leod, měli symbolické startovní číslo 1. Předvedla parádní kousek, dokonalou sbíhanou zónu na kladině, díky které se posunula po jumpingu z 15 na 1 místo v součtu. Ve druhém kole měla nejrychlejší čas, dokonce o více než sekundu před dalším. Dnes už by se něco takového

možná ani nemohlo stát. Konkurence je velká a vyrovnaná, v jednom běhu se třeba dvacet závodníků vejde do rozdílu jedné sekundy.

Bylo to poslední mistrovství starého tisíciletí a spousta závodníků, možná i pod dojmem z ohromujícího výkonu vítězky, si pořídila druhé psa - border collii. Ale přítomní belgičáci neběhali špatně, jen měli někdy smůlu. Mezi ty, kteří vynikali rychlostí, ale nepodařilo se jim prosadit, patří třeba reprezentanti Chorvatska. Sara Maravič měla rychlou groenendaelku Thiny D'Aljepalo a dlouholetou hvězdou chorvatského týmu byl Željko Gora a jeho maliňák Mel of Fanelly. Tento pes drobnější stavby těla vydržel závodit snad do 11 let, prvního Mistrovství Evropy se zúčastnil v roce 1995, potom reprezentoval každoročně (jen v roce 2002 Chorvati nesoutěžili) až do roku 2004 - to je minimálně devět let vrcholné kondice, tajný sen každého majitele psa.

## Rok 2003 - Liévin, Francie

Stupně vítězů na Mistrovstvích světa v novém tisíciletí už měly pevně v packách border collie, jen v roce 2001 se jim tam vetřel na druhé místo briard. Až rok 2003 byl velkým povzbuzením pro příznivce belgičáků, zvláště těch chlupatých. Tervuerenka Tarkatan Aqua a finský závodník Miko Aaltonen získali zlato v jednotlivcích. Tato tervuernka pochází z chovu zaměřeného na práci, její rodiče jsou vyštěpenci z malinoisů. Začala závodit brzy a hned dosahovala úspěchů, už na předchozím mistrovství v roce 2002 byla v reprezentaci a upozornila na sebe rychlým jumpingem, který vyhrála v nejlepším čase, bohužel jí nevyšlo finále, kde měla dvě chyby. To jí byly teprve necelé čtyři roky. Jako pětiletá tedy už byla Mistr světa. Její páníček, Miko Aaltonen, ale nebyl na této velké akci nováčkem, už v roce 1998 se zúčastnil Mistrovství světa s tervuerenem Rantavahdin Bravuuri. Aqua Tarkatan závodila i letos, jako desetiletá. Běžela obdivuhodně rychle, ale bohužel měla nějaké chyby a tak skončila v poli poražených. Protože ale letos bylo Mistrovství světa ve Finsku, tedy na domácí půdě, loučila se s parkurem za mohutného potlesku diváků.

Aqua byla první ze 136 závodníků v kategorii large (od roku 2002 už platil nový řád agility, který psy dělil na dvě velikostní kategorie, ale na tři - small, medium a large). Podle mého nepřesného přepočítávání seznamu startujících to bylo 99 border collií, 7 tervuerenů, 10 malinoisů, 6 groenendaelů. Za Česko startovala Martina Klimešová s Arálií Novterpod (Bára), skončily na 29 místě. Mám pocit, že to byl jejich první start na MS, a Martina je od té doby téměř pravidelnou účastnicí Mistrovství, vždy vozila slušná umístění a tím pro propagaci belgičáků dělá maximum. V roce 2004 skončila Martina s Bárou dokonce čtvrtá v jednotlivcích, jen maličký kousek od medaile. Byl to prozatím nejlepší český výsledek v jednotlivcích large vůbec.

V následujících letech už žádný belgický ovčák na stupně vítězů nedosáhl, až letos byl úspěšný v úvodu zmíněný malinois. Jak už jsem psala, mnoho závodníků si pořídilo jako druhého psa border collii a zúročili s ní své předchozí zkušenosti získané na jiném plemeni. Přesto někteří zůstali belgičákům věrní, například Chorvat Žejko Gora, který startuje s dalším maliňákem, fenou jménem Djurdja Simply Divine. Z Čechů zůstávají belgičákům věrné třeba Martina Klimešová a Jitka Novotná (ch.s. Novterpod), tak doufám, že jim to vydrží a pokusí se zabodovat i na některém z budoucích Mistrovství světa.

Určitě by se našlo víc belgických ovčáků a jejich majitelů, na které jsem v tomto článku zapomněla nebo by si zasloužili článeček vlastní. Budu vděčná za náměty, které mi pošlete na email: aldra@seznam.cz

*Alice Drábková*